

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA
ASUTUSTELT

NÕUKOGU

ELi NARKOOTIKUMIDEALANE TEGEVUSKAVA (2017–2020)

(2017/C 215/02)

SISUKORD

Sissejuhatus

1. Narkootikumide nõudluse vähendamine
2. Pakkumise vähendamine
3. Koordineerimine
4. Rahvusvaheline koostöö
5. Teave, teadusuuringud, seire ja hindamine

I lisa – ELi narkootikumidealase tegevuskava (2017–2020) 15 üldist näitajat

II lisa – Kasutatud akronüümid

Sissejuhatus

Ebaseaduslike uimastite tarvitamine ja üldisemalt narkootikumide väärkasutamine on kogu Euroopas üksikisikute, perede ja kogukondade jaoks suur probleem. Ebaseaduslike narkootikumide turul on Euroopa ühiskonna ja tegelikult terve maailma kuritegevuses väga suur osakaal, rääkimata narkootikumide väärkasutamise tervise- ja sotsiaalsetest mõjudest.

2012. aasta detsembris võttis nõukogu vastu ELi narkostrategia aastateks 2013–2020. Strateegia eesmärk on toetada narkootikumide nõudluse ja pakkumise vähendamist ELis. Samuti on selle eesmärk vähendada narkootikumidest põhjustatud tervisealaseid ja sotsiaalseid ohte ja kahjusid strateegilise lähenemisviisi kaudu, mis toetab ja täiendab riikide poliitikameetmeid, kehtestab raamistiku koordineeritud ja ühiste meetmete võtmiseks ning moodustab kõnealuses valdkonnas tehtava ELi väliskoostöö aluse ja poliitilise raamistiku. Seda saavutatakse integreeritud, tasakaalustatud ja tõendus põhise lähenemisviisi teel.

Strateegia eesmärgid on järgmised:

- panustada narkootikumide nõudluse, narkosõltuvuse ning narkootikumidega seotud tervisealaste ja sotsiaalsete ohtude ja kahjude mõõdetavasse vähendamisse;
- panustada ebaseaduslike narkootikumide turu toimimise takistamise ja ebaseaduslike narkootikumide kättesaadavuse mõõdetavasse vähendamisse;
- innustada koordineerimist aktiivse arutelu ning narkootikumide valdkonna arengusuundade ja probleemide analüüsi kaudu ELi ja rahvusvahelisel tasandil;
- täiendavalt tugevdada narkootikumidealast dialoogi ja koostööd ELi ja kolmandate riikide, rahvusvaheliste organisatsioonide ja foorumite vahel;
- panustada seire, teadusuuringute ja hindamistulemuste paremasse levitamisse ning sellesse, et paremini mõistetak스 uimastite nähtuse kõiki aspekte ja sekkumiste mõju, et luua poliitikatele ja meetmetele usaldusväärne ja terviklik tõendus põh.

Käesolev ELi narkootikumidealane tegevuskava põhineb sarnaselt ELi narkostrategiale ELi õiguse aluspõhimõtetel ning toetab liidu põhiväärtuste (inimväärikuse, vabaduse, demokraatia, võrdsuse, solidaarsuse, õigusriigi ja inimõiguste) austamist. Samuti põhineb tegevuskava ÜRO konventsioonidel, mis annavad muu hulgas ebaseaduslike narkootikumide tarvitamise probleemi käsitlemisele õigusliku raamistiku, ning inimõiguste ülddeklaratsioonil.

Tegevuskavas tuuakse välja strateegia eesmärkide saavutamiseks võetavad meetmed. Need meetmed on esitatud strateegia kahe järgmise poliitikavaldkonna all:

- narkootikumide nõudluse vähendamine ning
- narkootikumide pakkumise vähendamine,

ning strateegia kolme valdkondadevahelise küsimuse all:

- koordineerimine
- rahvusvaheline koostöö ning
- teave, teadusuuringud, seire ja hindamine.

Meetmed on kooskõlas ELi narkostrategia (2013–2020) eesmärkidega. Meetmete kindlaksmääramisel võeti arvesse seda, et need oleksid tõenduspõhised, teaduslikult põhjendatud, realistlikud, tähtajalised, kättesaadavad ja mõõdetavad ning ELi jaoks selgelt olulised ja lisaväärtust andvad. Käesolevas tegevuskavas on esitatud ajakavad, vastutavad pooled, näitajad ning andmete kogumise/hindamise mehhanismid.

Olemasolevatele aruandlusmehhanismidele tuginedes on I lisas toodud mõned üldised näitajad. Need hõlbustavad käesoleva ELi narkootikumidealase tegevuskava üldise tulemuslikkuse mõõtmist ega too kaasa täiendavat aruandluskoormust. Paljudele nendele näitajatele viidatakse vajaduse korral kogu tegevuskava ulatuses. Lisaks on tegevuskavas läbivalts osutatud näitajatele, mis põhinevad programmi-, hindamis- ja muude andmete allikatel. Nende näitajate kasutamine sõltub iga liikmesriigi või ELi institutsioonide tasandi andmekogumisprotsessidest.

Et strateegias nähti ette strateegia üksikasjaliku rakenduskorra kehtestamine kahes järjestikuses tegevuskavas, võeti kehtiva narkostrategia rakendamise esimene tegevuskava vastu 2013. aastal ja see kaotas kehtivuse 2016. aastal. 2016. aastal viidi lõpule ELi narkostrategia väline vahehindamine ning ELi narkootikumidealase tegevuskava 2013–2016 rakendamine. Hindamine näitas, et enamik nimetatud tegevuskavas ette nähtud meetmeid oli lõpule viidud või rakendamisel. Samuti ilmnas hindamisel vajadus ELi narkostrategia (2013–2020) rakendamise teise tegevuskava järele, mis peaks olema narkootikumidealase tegevuskava 2013–2016 ajakohastatud versioon. Allpool esitatud ELi narkootikumidealases tegevuskavas 2017–2020 on võetud arvesse nimetatud hindamise tulemusi ning pärast eelmise tegevuskava vastuvõtmist toimunud suuremaid muutusi narkootikumide valdkonnas ja sellealases poliitikas.

1. Narkootikumide nõudluse vähendamine

Eesmärk on panustada ebaseaduslike narkootikumide tarvitamise, narkootikumide probleemse tarvitamise, narkosõltuvuse ning narkootikumidega seotud tervisekahjustuste ja sotsiaalse kahju mõõdetavasse vähendamisse ning narkootikumide esmakordse tarvitamise edasilükkamisse.

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/hindamise mehhanismid
1. Ennetada narkootikumide tarvitamist ja lükata edasi narkootikumide esmakordset tarvitamist	1. Parandada tõenduspõhiste ⁽¹⁾ ennetusmeetmete kättesaadavust ja tõhusust, mille puhul võetakse arvesse järgmiseid riski- ja kaitsetegureid: a) elanikkonnaga seotud tegurid, nagu vanus, sugu, hariduslikud, kultuurilised ja sotsiaalsed tegurid; b) olukorrapõhised tegurid, nagu kodutus, ränne ja varjupaiga taotlemine, narkootikumide tarvitamine õistes lõbustus- ja meelelahutusasutustes, töökoht ja sõiduki juhtimine narkojoobes ning c) individuaalsed tegurid, nagu vaimne tervis, käitumine ja psühhosotsiaalne areng ning muud tegurid, mis teadaolevalt mõjutavad isikute vastuvõtlikkust narkootikumide tarvitamise suhtes, nagu geneetilised mõjud ja perekondlik olukord.	Käimasolev meede	Liikmesriigid	— Üldised näitajad 1, 11 ja 12 — Tõenduspõhiste universaalsete ja kesk-konnaalaste ennetusmeetmete kättesaadavus ja rakendamise tase liikmesriikides — Sihtotstarbeliste tõenduspõhiste ennetusmeetmete, sh pere- ja kogukonnapõhiste meetmete kättesaadavus ja rakendamise tase liikmesriikides — Näidustatud tõenduspõhiste ennetusmeetmete kättesaadavus ja rakendamise tase liikmesriikides	EMCDDA aruanded/ Reitoxi teabevõrgu riiklikud aruanded Liikmesriikide aruanded meetmete tulemuste kohta

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	2. Lisaks narkootikumide tarvitamise ennetamisele tugevdada ja paremini suunata ennetus- ja kõrvalesuunamise meetmeid, et lükata ebaseaduslike narkootikumide ja muude psühhoaktiivsete ainete esmakordne tarvitamine hilisemasse vanusesse.	Käimasolev meede	Liikmesriigid	— Üldised näitajad 1, 5, 11 ja 12 — Pere, kogukonna ja formaalhariduse/ mitteformaalse hariduse tingimustes noortele suunatud tõenduspõhiste ennetus- ja kõrvalesuunamise meetmete kättesaadavus ja rakendamise tase liikmesriikides	EMCDDA aruanded Liikmesriikide aruanded meetmete tulemuste kohta
	3. Vahetada parimaid tavasid lastele ja noortele, nende vanematele ning hariduskeskkonnale suunatud kõikide ennetusmeetmete kohta, võttes samal ajal arvesse ka soopõhiseid vajadusi, sealhulgas haridusmeetmete, kogukonnapõhiste ning interneti- ja sotsiaalmeediaprogrammide kohta.	Käimasolev meede	Liikmesriigid EMCDDA	— Ülevaade parimate tavade vahetusest liikmesriikide vahel — Parimate tavade vahetuse käitumuslike tulemuste positiivsed hinnangud (nende olemasolu korral)	EMCDDA parimate tavade portaal Komisjoni aruanded Liikmesriikide aruanded Kodanikuühiskonna uimastifoorumi aruanded
	4. Tõsta teadlikkust ebaseaduslike narkootikumide ja muude psühhoaktiivsete ainete tarvitamise ohtudest ja tagajärgedes ning parandada oskusi ja pädevusi narkootikumide tarvitamise ennetamiseks.	Käimasolev meede	Liikmesriigid Komisjon EMCDDA	— Üldised näitajad 5 ja 12 — Elanikkonna üldine ja noorte teadlikkus tervislikest eluviisidest ning ebaseaduslike narkootikumide ja muude psühhoaktiivsete ainete tarvitamise ohtudest ja tagajärgedest ning narkootikumide tarvitamise ennetamisega seotud oskuste ja pädevuste tase	EMCDDA aruanded Eurobaromeetri uuringud ESPAD HBSC/Maailma Terviseorganisatsiooni Euroopa piirkondlik büroo

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	5. Võimaldada teadlikumalt reageerida psühhoaktiivsete ravimite väärkasutamise probleemile.	2017–2020	Liikmesriigid Nõukogu töö- rühm (HDG, far- maatsiatoodete ja meditsiini- seadmete töörühm) Euroopa Ravimi- amet (EMA) EMCDDA	— Mitmed algatused, mis keskenduvad psühhoaktiivsete ravimite asjakohase tarvitamise edendamisele — Koguda tõendeid ja rahvusvahelisi näiteid selle kohta, kuidas vähendada psühhoaktiivsete ravimite kõrvalesuunamise ja väärkasutamise ohtu — Korraldada koolitusi arstidele ja muudele tervishoiutöötajatele, kes on spetsialiseerunud ravimite abil valu vähendamisele ja kannatuste leevendamisele	Liikmesriikide aruanded EMCDDA Aruandlus Euroopa Raviamet (EMA)
2. Suurendada narkomaaniaravi ja rehabilitatsiooni tulemuslikkust, sealhulgas narkootikumide tarvitamisega kaasnevaid haigusi põdevatele inimestele suunatud teenuste tulemuslikkust, et vähendada ebaseaduslike narkootikumide tarvitamist, probleemset narkootikumide tarvitamist, narkosõltuvuse ning tervisealaste ja sotsiaalsete ohtude ja kahjude esinemist; ning toetada probleemsete tarbijate ja uimastisõltlaste taastumist ja sotsiaalset (re)integratsiooni	6. Arendada ja laiendada tõenduspõhiste terviklike ja integreeritud raviteenuste mitmekesisust, kättesaadavust, ulatust ja juurdepääsetavust. Tagada, et need teenused on suunatud mitme narkootikumi segatarvitamisele (ebaseaduslike ja seaduslike ainete, sh psühhoaktiivsete ravimite, alkoholi ja tubaka koostarvitamine) ning narkootikume tarvitava vananeva elanikkonna tekkivatele vajadustele ja soopõhistele probleemidele. a) Korraldada ja tõhustada sõltuvuskäitumisele spetsialiseerunud tervishoiu- ja sotsiaaltöötajate mõeldud koolitusi.	Käimasolev meede	Liikmesriigid	— Üldised näitajad 1, 6 ja 11 — Tõenduspõhiste terviklike ja integreeritud raviteenuste, sh mitme narkootikumi segatarvitamisele ja narkootikume tarvitava vananeva elanikkonna tekkivatele vajadustele suunatud raviteenuste mitmekesisus ja ulatus liikmesriikide tasandil — Liikmesriikide andmed ravi jätkamise ja tulemuste kohta	EMCDDA aruanded/ Reitoxi teabevõrgu riiklikud aruanded EMCDDA parimate tavade portaal ELi narkostrategia ja tegevuskava lõpphindamine Liikmesriikide aruanded

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	b) Töötada välja ja rakendada narkootikumide tarvitavatele lastele ja noortele suunatud varajase avastamise ja sekku- mise, lühisekkumise ja ravi programme.				
	7. Laiendada rehabilitatsiooni-/taasintegreerimise ja taastumisteenuste osutamist, pöörates tähelepanu teenustele, mis a) keskenduvad inimestele jätkusuutliku ravi tagamisele juhtumipõhise lähene- mise ning asutustevahelise koostöö abil; b) keskenduvad probleemsete tarbijate ja narkosõltlaste ning vajaduse korral van- gide ja vananevate narkomaanide sotsiaalse (taas)integratsiooni (sh tööalane konkurentsivõime ja eluase) toetamisele; c) tugevdavad narkootikumide tarbimisega kaasnevate psühhiaatriliste ja füüsiliste haiguste diagnoosimise protsessi ja ravi, näiteks B-hepatiidi, C-hepatiidi ja HIVi ning muude sugulisel teel levivate nakkuste ja tuberkuloosi kiirtestid d) võtavad arvesse soopõhiseid vajadusi; ning e) on suunatud haavatavatele kogukondade/elanikkonnarühmadele.	Käimasolev meede	Liikmesriigid	— Üldine näitaja 11 Liikmesriikide andmed — kui palju on suurenenud selliste rehabilitatsiooni-/taasintegreerimise ja taastumisteenuste hulk, mille puhul kasutatakse juhtumipõhist ja asutustevahelisele koostööle keskendunud lähenemist — mil määral on suurenenud soopõhiste rehabilitatsiooni-/taasintegreerimise ja taastumisprogrammide hulk — Mil määral on suurenenud spetsiaalselt narkootikumide tarvitamisega kaasnevaid haigusi põdevatele narkomaanidele suunatud hoolekande- ja vangla- programmide (mis hõlmavad nii vaimse tervise kui ka narkomaanide rehabilitatsiooni-/taasintegreerimise või taastumisteenuste kombinatsiooni) hulk — Ebaseaduslike ja/või seaduslike narkootikumide tarvitamisest hoidumise tase ja kestus narkomaaniravi lõpetanud isikute puhul — Ravivõimaluste kättesaadavus vananevate narkomaanide ja nende inimeste vajaduste rahuldamiseks, kes on hakanud uuesti narkootikumide tarvitama	EMCDDA aruanded Liikmesriikide aruanded teenuste tulemuste kohta

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	8. a) Kui see on kohaldatav, suurendada ohu ja kahju vähendamise teenuste kättesaadavust, ulatust ja neile juurdepääsu. Sellised teenused on näiteks nõela- ja süstlavahetuse programmid, opioid-asendusravi, opioid-üledoosi käsitlemise programmid, et vähendada narkootikumide tarvitamise negatiivseid tagajärgi ning ennetada ja märkimisväärselt vähendada otsest ja kaudselt narkootikumidega seotud surmajuhtumite arvu ning vere kaudu levivaid, narkootikumide tarvitamisega seotud nakushaigusi nagu, kuid mitte ainult, HIV ja viirushepatiit, ning sugulisel teel levivaid haigusi ja tuberkuloosi, kooskõlas WHO soovitusetega süstivate narkomaanide tervishoiuteenuseid käsitleva tervikpaketi kohta b) Paremini hoida ära narkootikumidega seotud surmajuhtumeid, võttes arvesse riigisiseseid asjaolusid, nagu näiteks opiaatide puhul, tagades juurdepääsu naloksooni sisaldavate ravimite lubatud ravidoosidele, mis on spetsiaalselt ette nähtud opioidide üledoosi sümptomite leevendamiseks koolitatud tavakasutajate poolt meditsiinitöötajate puudumisel	Käimasolev meede	Liikmesriigid EMCDDA Komisjon	— Üldised näitajad 2, 3, 4 ja 11 — Mil määral on liikmesriikides suurenenud tõendus põhiste ohu ja kahju vähendamise meetmete kättesaadavus ja nende juurdepääs, kui see on kohaldatav — Ülevaade ohu ja kahju vähendamise meetmeid käsitlevate parimate tavade vahetamisest — Nende liikmesriikide arv, kes täidavad WHO soovitusi süstivate narkomaanide tervishoiuteenuseid käsitleva tervikpaketi kohta — nõela-/süstlaprogrammid — opioid-asendusravi — HIVi testimine ja nõustamine — HIVi ravi ja hooldus — kondoomijagamisprogrammid — käitumuslikud meetmed — hepatiidi, tuberkuloosi ja vaimse tervise probleemide ennetamine ja kontrolli all hoidmine — seksuaal- ja reproduktiivtervise meetmed — naloksoonialane koolitus tavakasutajatele on turvaliste koduprogrammide asendamatu eeltingimus	EMCDDA aruanded/ Reitoxi teabevõrgu riiklikud aruanded Liikmesriikide aruanded Kodanikuühiskonna uimastifoorum Kodanikuühiskonna foorum HIVi/AIDSi, viirushepatiidi ja tuberkuloosi kohta

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	c) Kindlaks määrata ja ületada tõk- ked HIVi ja C-hepatiidi ravi avas- tamisele ja kättesaadavusele süsti- vate narkomaanide, sealhulgas vangide ja muude haavatavate rühmade seas d) Vahetada teavet, ja kui see on kohaldatav, siis parimaid tava- sid ohu ja kahju vähendamise meet- mete kohta, näiteks nõela- ja süst- lavahetuse programmid, opioid- asendusravi, narkootikumi tarvita- miseks ette nähtud ruumid, naloksooni tarvitamise program- mid, vastastikused sekkumised, raviprogrammid, mille raames otsitakse ravi vajavaid isikuid, C- hepatiidi ravi, ravimikatsed, HIVi/ AIDSi enesetestimine, kooskõlas riigi õigusaktidega.			— Opioid-asendusravi programmide ula- tus opioidisõltuvusega inimeste hulgas — Kui see on kohaldatav, siis selliste kahju vähendamise teenuste kättesaa- davus nagu naloksooniprogrammid, ööelu kahju vähendamise programmid ning haavatavatele kogukondadele/ elanikkonnarühmadele suunatud programmid — Selliste programmide arv, mis lihtsus- tavad süstivate narkomaanide juurde- pääsu C-hepatiidi viiruse ravile, ning hõlmatud inimeste arv — Nakkushaiguste ennetamist ja tõrjet süstivate narkomaanide puhul käsit- late ECDC/EMCDDA juhiste rakenda- mise määra	
	9. Suurendada vanglas viibivatele narko- maanidele ette nähtud tervishoiu- meetmete arendamist, kättesaadavust ja ulatust kinnipidamise ajal ja pärast vanglast vabanemist, et saavutada ühiskonnas pakutava ravi kvaliteediga võrdne ravikvaliteet	Käimasolev meede	Liikmesriigid	— Üldine näitaja 10 — Teenuste (näiteks opioid-asendusravi ning, kui see on kohaldatav, nalok- sooni tarvitamise programmid ning nõela- ja süstlavahetusprogrammid kooskõlas siseriiklike õigusaktidega, samuti HIVi, B- ja C-hepatiidi ja tuber- kuloosi ennetamine ja kontrolli all hoidmine) kättesaadavus vanglas viibi- vatele narkomaanidele ning vangistuse ajal kinnipeetavate vajaduste hindamise ja ravi järjepidevuse parimaid tava- sid sisaldavate ravimudelite kaasamise ula- tus vanglate tervishoiupoliitikasse ja -tavadesse	EMCDDA aruanded/ Reitoxi teabevõrgu riikli- kud aruanded Liikmesriikide aruanded teenuste kohta

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
				— Mil määral tagatakse vanglas pakutavate teenustega ja ühiskonnas pakutavate teenustega kinnipeetavatele vanglast vabanemisel ravi järjepidevus, pöörates erilist tähelepanu narkootikumide üledoseerimise vältimisele	
3. Kaasata narkootikumide nõudluse vähendamisse koordineeritud, parimatel tavadel põhinevad ja kvaliteetsed lähenemisviisid	10. Rakendada nõukogu poolt 2015. aastal vastu võetud ELi minimaalseid kvaliteedinõudeid, ⁽²⁾ mis aitavad ületada teaduse ja tegelikkuse vahelise lõhe ning hõlmavad järgmisi meetmeid: a) keskkonnavalitsused, universaalsed, valikulised ja näidustatud ennetusmeetmed; b) varajase avastamise ja sekkumise meetmed; c) ohu ja kahju vähendamise meetmed ning d) ravi, rehabilitatsiooni, sotsiaalse integratsiooni ja taastumise meetmed; ning jälgida nende rakendamist	2017-2020	Nõukogu Nõukogu töörühm (HDG) Liikmesriigid Komisjon EMCDDA	— Standarditega kooskõlas rakendatud narkootikuminõudluse vähendamise meetmete ja programmide tõendite läbivaatamine; — meditsiinitöötajatele kättesaadavate erialaste koolitusprogrammide arv narkootikuminõudluse vähendamise valdkonnas ja/või hinnanguline meditsiinitöötajate arv, kelleni koolitus jõudis; — kodanikuühiskonna osalemine standardite rakendamises, sealhulgas kavandamises ja kehtestamises; — parimate tavade vahetamist standardite rakendamisel edendavate ELi tasandil toetatud projektide ja programmide arv; — osalemine ministeeriumidevahelises koostöös nende standardite rakendamise toetamiseks.	EMCDDA parimate tavade portaal Liikmesriikide aruanded ELi narkostrategia ja tegevuskava lõpphindamine

⁽¹⁾ „Tõenduspehist“ tuleks tõlgendada selles kontekstis kui olemasolevatel teaduslikel tõenditel ja kogemustel põhinevat.

⁽²⁾ Nõukogu järeldused ELi narkootikumidealase tegevuskava (2013–2016) rakendamise kohta seoses narkootikumide nõudluse vähendamise kvaliteedi miinimumnõuetega Euroopa Liidus (dok 11985/15).

2. Narkootikumide pakkumise vähendamine

Panustada ebaseaduslike narkootikumide kättesaadavuse ja pakkumise mõõdetavasse vähendamisse ELis

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
4. Edendada ELis õiguskaitseasutuste vahelist koostööd ja nende tegevuse koordineerimist, et reageerida ebaseaduslike narkootikumidega seotud tegevusele kooskõlas (kui see on kohaldatav) ELi poliitikatsükli jooksul kindlaks määratud asjakohaste meetmetega	11. Kasutada võimalikult tõhusalt narkootikumidega seotud teabe kõrvutamiseks ja analüüsimiseks kasutatavaid kättesaadavaid jälitusandmete ja teabe jagamise õiguskaitsevahendeid, kanaleid ja kommunikatsioonivahendeid	Käimasolev meede	Liikmesriigid Europol Eurojust Nõukogu töörühm (COSI)	— Üldised näitajad 7 ja 15 — Teabepõhiste ja suunatud mõjusate meetmete ning ebaseaduslike narkootikumidega seotud tegevusse kaasatud kuritegelikele organisatsioonidele keskenduvate ühisoperatsioonide, ühiste uurimisrühmade ja piiriüleste koostööalgatuste ulatus — Europoli või muude õiguskaitseasutuste narkootikumidega seotud teabe jagamise, analüüsimise ja ekspertsuste suurem kasutamine — EMPACTi projektidega ning kahe- ja mitmepoolsete algatustega saavutatud tulemused — Eurojustile ja Europolile edastatud uimastitega seotud juhtumite arv, sealhulgas kvalitatiivne taustteave juhtumite kohta	Europoli aruanded Eurojusti aruanded EMCDDA aruanded EMPACTi suunitlevad aruanded
	12. Kindlaks teha ja tähtsuse järjekorda seada narkootikumidealase organiseeritud kuritegevusega seonduvad kõige pakilised ohud	2017	Nõukogu Nõukogu töörühm (COSI) Europol Liikmesriigid Komisjon	— ELi poliitikatsükkel organiseeritud ja raske rahvusvahelise kuritegevusega võitlemiseks ajavahemikul 2018–2021	EU SOCTA Mitmeaastased strateegiakavad Tegevusplaanid EMPACTi suunitlevad aruanded Europoli aruanded

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	13. Tugevdada CEPOLis õiguskaitseametnikele pakutavat koolitust ebaseaduslike narkootikumide tootmise, nendega kauplemise ja finantskuritegude alal, eeskätt koolitusmeetodeid ja -tehnikaid, et a) käsitleda ebaseaduslike narkootikumide tootmisel ja nendega kauplemisel uute kommunikatsioonitehnoloogiate kasutamist; b) tõhustada vara konfiskeerimist; c) võidelda rahapesu vastu; d) tuvastada ja likvideerida ebaseaduslikud salajased laborid ja kanepikasvatused.	2017–2020	Liikmesriigid CEPOL Europol Nõukogu töörühm (COSI) Komisjon	— Regulaarselt toimuv koolitusvajaduste hindamine — Asjakohaste koolituskursuste kättesaadavus ja nendel osalemine — Sellest lähtuvalt koolitatud ja tulemuslikult tööle rakendatud õiguskaitseametnike arv	CEPOLi aastaaruanne CEPOLi õppekavad EMPACTi suunitlevad aruanded
	14. Täiustada narkootikumidevastaseid meetmeid, tugevdades ja jälgides piirkondlike teabe jagamise platvorme ja piirkondlike turvalisuse jagamise platvorme eesmärgiga likvideerida ja peatada uimastikaubanduse marsruutide muutumisest tekivad ohud	Käimasolev meede	Komisjon Liikmesriigid Europol Nõukogu töörühm (COSI) Piirkondlikud teabe jagamise platvormid Piirkondlikud turvalisuse jagamise platvormid	— Üldine näitaja 7 — Uimastikaubanduse marsruutide likvideerimise ja peatamiseni viivate teabepõhiste meetmete arv — Kontaktametnike võrgustiku tulemusliku tegevuse kaudu teabe vahetamise tase	Turvalisuse/teabe jagamise platvormid ja hindamisaruanded EMCDDA aruanded EU SOCTA EMPACTi suunitlevad aruanded Europoli aruanded MAOC(N⁽¹⁾)

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	15. Tugevdada meetmeid, millega ennetatakse narkootikumide lähteainete ja lähteainete lähteainete kõrvalesuunamist narkootikumide ebaseaduslikuks tootmiseks	Käimasolev meede	Liikmesriigid Europol Komisjon Nõukogu töörühm (CUG COSI)	— Ebaseaduslikuks kasutamiseks mõeldud lähteainete saadetiste peatamise või konfiskeerimise juhtumite arv ja peatatud või konfiskeeritud ainete kogus — EMPACTi projektidega saavutatud tulemused — Ekspordieelse teatamise veebipõhise süsteemi kasutamine ja lähteainete juhtumitest teavitamise süsteemi kasutamise suurenemine — Lähteainete ja lähteainete lähteainete kõrvalesuunamisega seotud ühiste järelkohtumiste ja muude meetmete arv	ELi ja liikmesriikide õiguskaitseasutuste aruanded EMPACTi suunitlevad aruanded Europoli aruanded
	16. Võidelda piiriülese uimastikaubanduse vastu ja tugevdada julgeolekut piiridel, eeskätt ELi meresadamates, lennujaamades ja maismaa piiripunktides, mille saavutamiseks asjaomased õiguskaitseasutused tõhustavad oma jõupingutusi (sh teabe ja jälgimisandmete jagamine)	Käimasolev meede	Liikmesriigid Europol CWP (CCWP COSI)	— Mitut valdkonda/asutust hõlmavate ühisoperatsioonide ja piiriülese koostöö algatuste arv — Õiguskaitseasutuste ning asjaomaste organite, nagu lennuettevõtjate, lennukiriposti ettevõtjate, laevandusettevõtjate, sadamate ametiasutuste ja keemiaettevõtjate vahelise teabevahetuse suurendamine, näiteks vastastikuse mõistmise memorandumite suurem arv — EMPACTi projektidega saavutatud tulemused — Piiriülese narkokaubanduse alaste jälgimisandmete ja teabe parem jagamine, kasutades muu hulgas kättesaadavaid piiride valvamise süsteeme — ELi broneeringuinfo direktiivi rakendamine	EMPACTi suunitlevad aruanded Europoli aruanded CCWP aruanded Liikmesriikide aruanded MAOC(N) Frontex

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	17. Rakendada 2013. aastal nõukogu poolt vastu võetud põhinäitajaid ⁽²⁾ narkootikumide pakkumise vähendamise kohta	2017-2020	Komisjon Liikmesriigid Nõukogu Nõukogu töörühm (HDG) EMCDDA Europol	Millises ulatuses on rakendatud järgmiseid näitajaid: — konfiskeeritud narkootikumide arv ja kogus — narkootikumide puhtus ja sisaldus — narkootikumide hind — likvideeritud narkootikumitootmisrajatised — narkootikumiseaduste rikkumised — narkootikumide kättesaadavus elanikkonna uuringutes — hinnanguline turu suurus	Liikmesriikide olemasolevate narkootikumide pakkumise alaste riiklike andmekogude ülevaade EMCDDA aruanded Europoli aruanded
5. Edendada ELis tulemuslikku õiguslast koostööd ja seadusloomet	18. Tugevdada ELi sisest õiguslast koostööd piiriülese uimastikaubanduse ja rahapesu vastu võitlemisel ning narkootikumidega seotud organiseeritud kuritegevuse teel omandatud vara konfiskeerimisel	2017–2020	Nõukogu Komisjon Liikmesriigid Eurojust	— a) Kuritegeliku vara konfiskeerimist ja tagasivõtmist ⁽³⁾ b) rahapesu; ⁽⁴⁾ c) kogu ELis uimastikaubanduse määratluse ja selle eest määratavate karistuste ühtlustamist ⁽⁵⁾ käsitlevate kokkulepitud ELi meetmete ja õigusaktide õigeaegne rakendamine. — Narkootikumidega seotud organiseeritud kuritegevuse teel omandatud vara finantsuurimiste ja konfiskeerimiste arvu suurenemine tänu ELi õiguskaitseasutuste tööle ja ELi-sisesele õiguslasele koostööle — Õigeaegne ja tulemuslik reageerimine ebaseaduslike narkootikumide kaubandusega seotud vastastikuse õigusabi taotlustele ja Euroopa vahistamismäärustele	Eurojusti aruanded Liikmesriikide aruanded

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	19. Võtta vastu uued ELi seadusandlikud meetmed uute psühhoaktiivsete ainete esiletõusu, tarvitamise ja kiire leviku vastu võitlemiseks ning neid rakendada	2017-2020	Komisjon Nõukogu Nõukogu töörühm (HDG) Liikmesriigid EMCDDA Europol Eurojust	— Kehtivad ELi õigusaktid — ELi õigusaktide rakendamine liikmesriikides — Teabevahetust ja riskihindamismenetlusi käsitlevate ELi suuniste ajakohastamine — Uute õiguslike meetmete mõju jälgimine, keskendudes eelkõige asendamise mõjule ebaseaduslike narkootikumide turul	Liikmesriikide aruanded EMCDDA aruanded Komisjon (ELi meetmed)
	20. Rakendada narkootikumide lähteaineid käsitlevaid ELi õigusakte, ennetamaks lähteainete kõrvalesuunamist ilma seaduslikku kaubandust häirimata	Käimasolev meede	Nõukogu Komisjon Liikmesriigid	— Teave ebaseaduslikuks kasutamiseks mõeldud lähteainete saadetiste peatamise või konfiskeerimise juhtumite ja peatatud või konfiskeeritud ainete kohta — EMPACTi projektidega saavutatud tulemused — Ekspordieelse teatamise veebipõhise süsteemi kasutamine ja lähteainete juhtumitest teavitamise süsteemi kasutamise suurenemine — Lähteainete ja lähteainete lähteainete kõrvalesuunamisega seotud ühiste järeлкоhtumiste ja muude meetmete arv	INCB eelkäija iga-aastane aruanne Euroopa Komisjoni ja EMCDDA aruanded

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	21. Käsitleda teatavate farmakoloogiliste toimeainete (määratletud direktiivis 2011/62/EL) kasutamist ebaseaduslike narkootikumide lisainetena	Käimasolev meede	Liikmesriigid Komisjon Euroopa Ravimi- amet (EMA) Europol	— Teave ebaseaduslike narkootikumide lisainetena kasutatavate toimeainete konfiskeerimiste kohta — Direktiiviga 2011/62/EL (võltsitud ravimite direktiiv) hõlmatud toimeainete tarneahela kindlustamiseks ette nähtud uute ELi õigusnormide õigeaegne rakendamine	CCWP ja CUGi aruanded Liikmesriikide aruanded
	22. Liikmesriigid peaksid vajaduse korral ja kooskõlas oma õigusraamistikega nägema narkootikume tarvitavate õigusrikkujate sunnimeetmete asemel ette ja kasutama selliseid alternatiivseid meetodeid, nagu a) haridus b) (karistuse peatamine ja) ravi c) uurimise või kohtumenetluse peatamine d) rehabilitatsioon ja taastumine e) järelravi ja ühiskonda taasintegreerumine	2017–2020	Liikmesriigid Nõukogu töörühm (horisontaalne narkootikumide töörühm, DROIPEN)	— Narkootikume tarvitavate õigusrikkujate jaoks sunnimeetmete alternatiivide ulatuslikum kättesaadavus ja rakendamine hariduse, ravi, rehabilitatsiooni, järelravi ja sotsiaalse integratsiooni valdkonnas — Sunnimeetmete alternatiivide ulatuslikum järelevalve, rakendamine ja hindamine — Liikmesriikides kehtestatud ja rakendatud sunnimeetmete alternatiivide liik ja arv — Teave sunnimeetmete alternatiivide kasutamise tõhususe kohta	EMCDDA aruanded/ Reitoxi teabevõrgu riiklikud aruanded Liikmesriikide aruanded

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
6. Tõhusalt reageerida ebaseaduslike narkootikumidega seotud tegevuse praegustele ja uutele suundumustele	23. Määrata kindlaks strateegilised lahendused, et käsitleda uue infokommunikatsioonitehnoloogia (IKT) rolli ja seonduvate veebisaitide majutamist ebaseaduslike narkootikumide ja uute psühhoaktiivsete ainete tootmisel, turustamisel, ostmisel ja levitamisel riiklikul ja ELi tasandil.	2017–2020	Nõukogu Komisjon Nõukogu töörühm (horisontaalne narkootikumide töörühm, COSI CCWP) Liikmesriigid Europol CEPOL EMCDDA Eurojust	— Internetipõhise narkokuritegevuse vastu suunatud õiguskaitsemeetmetega saavutatud tulemused — Ühisoperatsioonide ja piiriülese koostöö algatuste arvu suurenemine — Rahastatud teadusprojektide ja õiguskaitseorganite töö toetamiseks välja arendatud vahendite arv ja mõju — Asjakohaste tööstuspartneritega sõlmitud kokkulepete/peetud arutelude arv — põhimõistete sõnastiku koostamine — Seirevahendite loetelu koostamine — Asjakohastele sidusrühmadele korraldatud koolituste arv — Rahvusvaheliste partneritega meetmete arutamiseks peetud kohtumiste arv	ELi poliitikatsükli vahepealne läbivaatamine EMPACTi suunitlevad aruanded Europoli aruanded CEPOLi statistika-/aastaaruanne EMCDDA aruanded Liikmesriikide aruanded ELi asutuste aruanded Komisjon

(¹) Lissabonis asuv Merenduse Valdkonna Analüüsise ja Operatsioonide Keskuse narkootikumidevastase võitluse töörühm MAOC(N) on seitsme ELi liikmesriigi (Prantsusmaa, Iirimaa, Itaalia, Hispaania, Madalmaad, Portugal ja Ühendkuningriik) algatus ning seda kaasrahastab Euroopa Liidu Sisejulgeolekufond. Keskus pakub foorumit mitmepoolseks koostööks, et tõkestada ebaseaduslikku uimastikaubandust meritsi ja õhuteed pidi.

(²) Nõukogu 15. novembri 2013. aasta järelused narkootikumide pakkumise kontrollimise parandamise kohta Euroopa Liidus.

(³) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/42/EL kuriteovahendite ja kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise kohta Euroopa Liidus; Nõukogu otsus 2007/845/JSK, mis käsitleb kriminaaltulu jälitamise talituste vahelist koostööd kuritegelikul teel saadud tulu või kuritegevusega seotud muu vara jälitamise ja tuvastamise valdkonnas; Nõukogu raamotsus 2006/783/JSK konfiskeerimisotsuste suhtes vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta; Nõukogu raamotsus 2003/577/JSK vara või tõendite arestimise otsuste täitmise kohta Euroopa Liidus, Komisjoni ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, mis käsitleb arestimis- ja konfiskeerimisotsuste vastastikust tunnustamist (COM(2016) 819); Nõukogu raamotsus 2005/212/JSK, mis käsitleb kuritegevusega seotud tulu, kuriteovahendite ja omandi konfiskeerimist; Nõukogu raamotsus 2003/577/JSK vara või tõendite arestimise otsuste täitmise kohta Euroopa Liidus;

(⁴) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ; nõukogu raamotsus 2001/500/JSK, milles käsitletakse rahapesu ning kuriteovahendite ja kuritegelikul teel saadud tulu kindlakstegemist, uurimist, blokeerimist, arestimist ja konfiskeerimist; komisjoni ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv rahapesu vastu võitlemise kohta kriminaalõiguse abil (COM(2016) 826); Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/847, mis käsitleb rahaülekannetes edastatavat teavet ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1781/2006; Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1889/2005 ühendusse sisse toodava või ühendusest välja viidava sularaha kontrollimise kohta; komisjoni ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus liitu sisse toodava või liidust välja viidava sularaha kontrollimise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1889/2005.

(⁵) Nõukogu 25. oktoobri 2004. aasta raamotsus 2004/757/JSK, millega kehtestatakse miinimumeeskirjad ebaseadusliku uimastiäri kuriteokoosseisu ja karistuste kohta, uimasti määratluse osas.

3. Koordineerimine

Uimastipoliitika tulemuslik koordineerimine liikmesriikide ja ELi poolt

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
7. Tagada tulemuslik ELi koordineerimine uimastivaldkonnas	24. Tõhustada teabe jagamist HDG ja muude asjaomaste nõukogu töörühmade ja eelkõige COSI vahel, et parandada koostööd narkootikumide pakkumise vähendamise valdkonnas Tõhustada teabe jagamist HDG ja muude asjaomaste nõukogu geograafiliste ja valdkondlike töörühmade (sealhulgas COSI, COAFR, COASI, COEST, COLAC, COTRA, COWEB, CONUN, COHOM, CCWP, COSCE, CUG ja DROIPEN) vahel	Käimasolev meede	Eesistujariik Nõukogu Euroopa välisteenus Nõukogu töörühm (HDG)	— Mil määral võetakse ELi narkostrategiat ja narkootikumidealast tegevuskava arvesse muude nõukogu töörühmade (nagu COSI, COAFR, COASI, COEST, COLAC, COTRA, COWEB, CONUN, COHOM, CCWP, COSCE, CUG ja DROIPEN) programmides. — Regulaarne teabepunkt HDG päevakorras järgmise kohta: 1) ELi poliitikat tsükli narkootikumidega seotud prioriteete käsitlevad tegevused (EMPACTi aruannete põhjal, üks kord igal eesistumisperioodil); 2) muude nõukogu töörühmade asjaomased tegevused, vajaduse korral asjaomaste muude töörühmade eesistujate osalusel	Nõukogu töörühma (HDG) aruanded Eesistujariigi aruanded
	25. Iga eesistujariik võib kokku kutsuda narkootikumidevastase võitluse riiklike koordinaatorite ja vajaduse korral muude rühmade koosolekuid, et arutada uusi suundumusi, tõhusaid sekkumisi ja muid poliitikapõhimõtteid, millel oleks ELi narkostrategiale ja liikmesriikidele lisaväärtus	Kaks korda aastas	Eesistujariik Liikmesriigid	— Ulatus, mil määral kajastavad narkootikumidevastase võitluse riiklike koordinaatorite koosolekute päevakorrad arengut, suundumusi ja uusi teadmisi poliitilistes meetmetes ning mil määral päevakorrad tagavad parema suhtluse ja teabevahetuse	Eesistujariigi aruanded
	26. HDG hõlbustab a) tegevuskava rakendamise seiret temaatiliste arutelude teel ja b) iga-aastasest dialoogi uimastiküsimuse olukorra kohta Euroopas	a) Käimasolev meede b) Kord aastas	Eesistujariik Nõukogu töörühm (HDG) Liikmesriigid Komisjon EMCDDA Europool	— Tegevuskava rakendamise ulatus — Tegevuskavas esitatud meetmete arv, mida on HDG temaatilistel aruteludel käsitletud — HDGs uimastitega seotud uusimate suundumuste ja andmete teemal peetava dialoogi õigeaegsus	Eesistujariigi aruanded

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	27. Tagada liikmesriikide ja ELi meetmete järjepidevus ja jätkuvus eri eesistumisperioodidel, et tugevdada ELis integreeritud, tasakaalustatud ja tõenduspõhist lähenemisviisi narkootikumidele	Käimasolev meede	Eesistujariik Eesistujariikide kolmik Liikmesriigid Komisjon Nõukogu töörühm (HDG) EMCDDA Europol	— Meetmete järjepidevuse ja jätkuvuse ulatus eri eesistumisperioodidel — ELi narkostrategia prioriteetide rakendamise edenemine eri eesistumisperioodidel	Eesistujariigi aruanded
	28. Tagada ELi uimastipoliitika ja uimastitealaste meetmete koordineerimine, et toetada rahvusvahelist koostööd ELi, kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahel	Käimasolev meede	Euroopa välisteenistus Komisjon Nõukogu töörühm (HDG) Liikmesriigid	— ELi uimastitealastes meetmetes ette nähtud eesmärkide, oodatavate tulemuste ja meetmete järjepidevuse ja ühtsuse tase — Narkootikumidega seotud prioriteetide lisamine asjaomaste ELi organite strateegiatesse — Suurem koostöö HDG ja nõukogu geograafiliste/piirkondlike ja valdkondlike töörühmade (sealhulgas COSI, COAFR, COASI, COEST, COLAT, COTRA, COWEB, CONUN, COHOM, CCWP, COSCE, CUG ja DROIPEN) vahel — Dublini rühma aruannete arv	Euroopa välisteenistuse ja komisjoni regulaarsed aruanded nõukogu töörühmale (HDG) Dublini rühm

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	29. a) Saavutada ELi ja liikmesriikide tasandil koordineeritud ja asjakohane ressurside tase, et ellu viia ELi narkostrategia prioriteedid b) Tugevdada asjaomaste valitsusutuste ja valitsusväliste organisatsioonide sektori vahelist koostööd, et käsitleda erguti-test, eelkõige metamfetamiinist sõltuvuse kasvavat suundumust, keskendudes kohalike epideemi-ate leviku tõkestamise parimate tavade loomisele ja jagamisele, sealhulgas jõupingutustele nõudluse ja pakkumise vähendamiseks ning teabe jagamisele selle kohta, kuidas vältida metamfetamiini tootmiseks kasutatavat ravimite kuritarvitamist.	Kord aastas 2017–2020	Liikmesriigid Komisjon Euroopa välisteenistus Nõukogu Nõukogu töörühm (HDG)	— Üldine näitaja 14 — Rahastamise tase ELi ja võimaluse korral liikmesriikide tasandil — Narkootikumidega seotud rahastamisprogrammide koordineerimise ulatus nõukogu tööruhmades ja komisjonis — Nii riikliku kui ka mitteriikliku sektori spetsialistide võrgustikes osalemise tase — Kättesaadavate sekkumiste olemasolu — Väljatöötatud sekkumiste arv	EMCDDA aruanded/ Reitoxi teabevõrgu riiklikud aruanded Komisjoni aruanded EMCDDA parimate tavade portaal
8. Tagada uimastipoliitika tulemuslik koordineerimine riiklikul tasandil	30. Koordineerida liikmesriikide tasandil uimastipoliitika meetmeid valitsusutuste/ministeeriumide ja asjaomaste asutuste vahel ning tagada asjakohane mitut valdkonda hõlmav esindatus või panus HDG delegatsioonides	Käimasolev meede	Liikmesriigid	— Üldine näitaja 14 — Horisontaalsete uimastipoliitika koordineerimismehhanismide tulemuslikkus liikmesriikide tasandil — Valdkondadevaheliste meetmete arv narkootikumide nõudluse ja pakkumise vähendamisel liikmesriikide tasandil	EMCDDA aruanded/ Reitoxi teabevõrgu riiklikud aruanded Liikmesriikide aruanded

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
9. Tagada kodanikuühiskonna osalemine uimastipoliitikas	31. Edendada ja tugevdada dialoogi kodanikuühiskonna ja teadusringkondadega ning nende kaasamist uimastipoliitika väljatöötamisse, rakendamisse, järelevalvesse ja hindamisse liikmesriikide ja ELi tasandil	Käimasolev meede	Liikmesriigid Komisjon Nõukogu töörühm (HDG) Eesistujariik	— Õigeaegsed dialoogid ELi kodanikuühiskonna uimastifoorumi ja HDG vahel iga eesistumisperioodi ajal — ELi kodanikuühiskonna foorumi kaasaamine ELi narkootikumidealase tegevuskava rakendamise järelevalvesse — Mil määral kaasatakse kodanikuühiskond ja teadusringkonnad liikmesriikide ja ELi uimastipoliitika väljatöötamisse, rakendamisse, järelevalvesse ja hindamisse — Õigeaegne dialoog teadusringkondade (loodus- ja sotsiaalteadused, sh neuroteadused ja käitumisalased teadusuuringud) ja HDG vahel	Tagasiside ELi kodanikuühiskonna uimastifoorumilt ja kodanikuühiskonna esindajatelt liikmesriikide ja ELi tasandil Liikmesriikide aruanded Tagasiside teadusringkondadelt EMCDDA teaduskomitee vahendusel

4. Rahvusvaheline koostöö

Tugevdada narkootikumidealast dialoogi ja koostööd ELi ning kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahel terviklikul ja tasakaalustatud viisil

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
10. Integreerida ELi narkostrategia ELi üldisesse välispoliitika raamistikku osana terviklikust lähenemisviisist, mis täielikult ning ühtsel ja koordineeritud viisil kasutaks ära ELi kasutuses olevaid eri poliitikaid ning diplomaatilisi, poliitilisi ja rahastamise vahendeid	32. Tagada ELi uimastipoliitika sise- ja välisaspektide poliitiline ühtsus ning täielikult integreerida narkoküsimused ELi ja tema partnerite vahelistesse poliitilistesse dialoogidesse ja raamlepingutesse ning ELi propageerimistegevusse ülemaailmsete probleemide või väljakutsete alal	Käimasolev meede	Komisjon Euroopa välisteenistus Eesistujariik Nõukogu töörühm (HDG) Liikmesriigid	— Üldine näitaja 13 — Uimastipoliitika prioriteedid kajastuvad üha enam ELi välispoliitikas ja -meetmetes — Narkootikumidega seotud prioriteetide lisamine kolmandaid riike ja piirkondi käsitlevatesse ELi strateegiatesse — Olemasolevate lepingute, strateegiadokumentide, tegevuskavade arv	EEASi aruanded

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	33. Tagada, et poliitilised prioriteedid ning nõudluse ja pakkumise vähendamise vaheline tasakaal oleks hästi kajastatud poliitikavalikutes ning välisabi programmide koostamises, rakendamises ja järelevalves eeskätt lähte- ja transiidiriikides selliste projektide kaudu, mis hõlmavad a) integreeritud, tasakaalustatud ja tõenduspõhise uimastipoliitika arendamist; b) pakkumise vähendamist; narkootikumide lähteainete ja lähteainete lähteainete kõrvaesuunamise ennetamist; c) narkootikumide nõudluse vähendamist; ning d) alternatiivseid arengumeetmeid	Käimasolev meede	Komisjon Liikmesriigid Euroopa välisteenistus	— Mil määral kajastatakse ELi uimastipoliitika prioriteete (eeskätt nõudluse ja pakkumise vähendamise vahelist tasakaalu) rahastatud prioriteetides ja projektides — Koordineeritud meetmete rakendamise tase ELi ning kolmandate riikide ja piirkondade vahelistes tegevuskavades — Integreeritud uimastipoliitikat hõlmavate kolmandate riikide siseriiklike strateegiate ja tegevuskavade arv	Komisjoni, Euroopa välisteenistuse ja liikmesriikide programmide kavandamise, järelevalve ja hindamise aruanded
	34. Suurendada ELi delegatsioonide suutlikkust ja tugevdada nende rolli, võimaldamaks neil tegeleda proaktiivselt uimastipoliitika küsimustega ning anda tõhusalt aru kohaliku uimastiolukorra kohta	2017–2020	Euroopa välisteenistus Komisjon Liikmesriigid	— Asjakohaste teadmiste, koolituse ja poliitiliste nõuannete tagamine ELi delegatsioonidele — ELi delegatsioonide vahel uimastiküsimuste alase piirkondliku võrgustumise edendamine — Liikmesriikidega tegevuse koordineerimise edendamine	EEASI ja komisjoni aruanded ELi delegatsioonid Dublini rühma aruanded

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	35. Edendada ja rakendada koostöös kolmandate riikidega ELi lähenemisviisi alternatiivse arengu suhtes (kooskõlas ELi narkostrategiaga aastateks 2013–2020, ELi lähenemisviisiga alternatiivse arengu suhtes ja ÜRO 2013. aasta juhtpõhimõttega alternatiivse arengu kohta), võttes arvesse inimõigusi, inimeste julgeolekut, soopõhiseid aspekte ja teatavaid raamtingimusi, sealhulgas a) kaasata alternatiivne areng liikmesriikide laiemasse tegevuskavasse, innustades seda soovivaid kolmandaid riike kaasama alternatiivset arengut oma riiklikesse strateegiatesse; b) panustada algatustesse, mille eesmärk on vähendada vaesust, konflikte ja haavatavust, toetades jätkusuutlikke, legaalseid ja sootundlikke elatise teenimise võimalusi inimestele, kes olid varem või on praegu kaasatud ebaseaduslike narkootiliste ainete kasvatamisse	Käimasolev meede	Liikmesriigid Komisjon Euroopa välisteenistus	— Kolmandate riikide selliste siseriiklike poliitikapõhimõtete, strateegiate ja tegevuskavade arv, mis sisaldavad — integreeritud lähenemisviise ebaseaduslike narkootiliste ainete kasvatamise probleemi suhtes ning — tulemuslikult organiseeritud alternatiivse arengu algatusi — Selliste hinnatud projektide arv, millel on positiivsed tulemused seoses jätkusuutlike, legaalseid ja sootundlikke elatise teenimise võimalustega — Inimarengu näitajate paranemine — ELi ja liikmesriikide rahastatavate selliste maaelu arengu projektide ja programmide arv, mis hõlmavad ebaseaduslike narkootiliste ainete kasvatamise piirkondi või ebaseaduslike narkootiliste ainete kasvatamise riskiga piirkondi — Teated ebaseaduslike narkootiliste ainete kasvatamise pikaajalise vähendamise kohta kohalikul tasandil	UNODC ja INCB aruanded ELi-väliste riikide uimastipoliitika kohta ELi ja liikmesriikide projektide ja programmide järelevalve ja hindamise aruanded ÜRO Arenguprogrammi inimarengu aruanded Dublini rühma aruanded ELi-väliste riikide kohta

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	c) tagada ELi ja liikmesriikide rahastamise ja teadmiste piisav tase, et jätkuvalt tugevdada ja toetada kolmandate riikide jõupingutusi ebaseaduslike narkootiliste ainete kasvatamise probleemiga võitlemisel ja selle ärahoidmisel maaelu arengu meetmete kaudu ning õigusriigi põhimõtete tugevdamisel, et tegeleda vaesuse vähendamise, rahvatervise, ohutuse ja julgeoleku probleemidega				
	36. Toetada kolmandaid riike, sealhulgas nende riikide kodanikuühiskonda ohu ja kahju vähendamise algatuste väljatöötamisel ja rakendamisel eeskätt paikades, kus on kasvav narkootikumide tarvitamisega seotud, vere kaudu levivate nakkushaiguste (nagu, kuid mitte ainult HIV ja viirushepatiit, ning sugulisel teel levivad haigused ja tuberkuloos) levimise oht	Käimasolev meede	Liikmesriigid Komisjon Euroopa välisteenistus	— Ohu ja kahju vähendamise välja töötatud algatuste arv ja kvaliteet — Narkootikumidega seotud surmajuhtumite esinemine kolmandates riikides ning narkootikumide tarvitamisega seotud, vere kaudu levivate nakkushaiguste (nagu, kuid mitte ainult HIV ja viirushepatiit, ning sugulisel teel levivad haigused ja tuberkuloos) esinemine	WHO aruanded Dublini rühma aruanded ELi-väliste riikide kohta Euroopa välisteenistuse, komisjoni ja liikmesriikide vaheline teabevahetus ELi-väliste riikide poliitika kohta
	37. Toetada kolmandaid riike narkootikumidega seotud organiseeritud kuritegevuse, sealhulgas uimastikaubanduse vastases võitluses järgmise tegevuse abil: a) jälitusteabe jagamine ja parimate tavade vahetamine; b) uimastivastase võitluse suutlikkuse tugevdamine ning teadmiste kogumine lähte- ja transiidiriikide kohta;	Käimasolev meede	Liikmesriigid Euroopa välisteenistus Komisjon Europol	— ELi-välistele riikidele suunatud ELi ja liikmesriikide projektide ja programmide arv ning tõhusus — Uimastikaubanduse püsiv vähenemine	Komisjoni ja liikmesriikide aruanded Europoli aruanded EEASi aruanded UNODC iga-aastane aruanne narkootikumide kohta maailmas

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	c) koostöö rahvusvaheliste partneritega, et vöidelda selliste uimastikaubanduse vöimaldajatega nagu korrupsioon, nõrgad institutsioonid, halvad valitsemistavad ja finantsküsimumste regulatiivse kontrolli puudumine; d) koostöö tugevdamine vara tuvastamise ja tagasivötmise valdkonnas eeskätt selleks ette nähtud riiklike platvormide loomise kaudu ning e) piirkondliku ja piirkondadesisese koostöö tihendamine f) õigusriigi ja rahvusvaheliste inimõigusalaste standardite ja põhimõtete kaasamine uimastitega seotud õiguskaitsemeetmetesse				
	38. a) tugevdada koostööd ja/vöi pidada dialoogi partneritega, kelle hulka kuuluvad — ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid — Euroopa naabruspoliitika riigid — Ameerika Ühendriigid — Venemaa Föderatsioon	Käimasolev meede	Eesistujariikide kolmik Komisjon Euroopa välisteenistus Liikmesriigid	— Üldine näitaja 13 — Tugevam koostöö asjaomaste partneritega narkootikumide valdkonnas — Korraldatud dialoogid — Kokku lepitud deklaratsioonid — Rakendatud programmid ja tegevuskavad	EEASi aruanded Asjakohaste tegevuskavade rakendamise aruanded, kui need on kättesaadavad

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	— muud prioriteetsed riigid või piirkonnad, eeskätt — Afganistan, Pakistan ja Iraan — Kesk-Aasia vabariigid — Hiina — Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkond (CELAC) — Aafrika, eeskätt Lääne-Aafrika — Muud riigid, olenevalt riigi enda ja rahvusvahelistest arengusuundumustest b) uurida koostöövõimalusi (näiteks kahepoolsed dialoogid, ühisprojektid) ELi mittekuuluvate riikidega narkootikumidega seotud tõsiste küsimuste osas				
	39. Täiustada Dublini rühma konsultatsioonimehhanismi tõhustatud ELi koordineerimise ja osalemise teel ning soovitude parema sõnastamise, rakendamise ja levitamise teel	Käimasolev meede	Dublini rühm Komisjon Euroopa välisteenistus Liikmesriigid	— Aktiivsuse tase Dublini rühma eri struktuurides, sealhulgas tulemuslikult ellu viidud Dublini rühma soovitude arv — Dublini rühma töömeetodite ajakohastamine	Dublini rühma aruanded
	40. Korraldada iga-aastane dialoog kolmandatele riikidele ELi ja liikmesriikide poolt antud narkootikumidealase abi kohta, millega kaasneb ajakohastatud kirjalik aruanne	Alates 2017	Komisjon Euroopa välisteenistus Liikmesriigid	— Vähemalt kord aastas komisjoni ja Euroopa välisteenistuse tehtav ettekanne HDG-le	Komisjoni ja Euroopa välisteenistuse aruanded Liikmesriikide aruanded Projektide ja programmide järelevalve ja hindamise süsteem ja aruanded

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	41. Tagada, et inimõiguste edendamine ja kaitse oleks täielikult integreeritud poliitilistesse dialoogidesse ning asjaomaste narkootikumidealaste programmide ja projektide kavandamisse ja rakendamisse, sealhulgas õigustel põhineva lähenemisviisi rakendamise ja kohandatud inimõigustealase suunamise ja mõjuhindamise vahendi abil	Käimasolev meede	Komisjon COHOM/EEAS Liikmesriigid	— Inimõiguste tulemuslik integreerimine narkootikumidega seotud ELi välispoliitikasse ja meetmetesse — Inimõigustealase suunamise ja mõjuhindamise vahendi rakendamine	ELi iga-aastane aruanne inimõiguste kohta Liikmesriikide aruanded
11. Parandada ELi lähenemisviisi sidusust ja ELi nähtavust ÜROs ning tugevdada ELi tegevuse koordineerimist narkootikumide valdkonnaga seotud rahvusvaheliste organitega	42. Aidata kujundada rahvusvahelise uimastipoliitika tegevuskava muu hulgas järgmiste meetmete teel: a) ELi ja liikmesriikide delegatsioonide kindlameelsem tegevus ÜRO Peaassambleel ning ÜRO narkootikumide komisjonis (CND); b) ELi ja liikmesriikide delegatsioonide koordineeritud tegevus kõigil muudel uimastitega seotud küsimustega tegelevatel ÜRO foorumitel (nt maailma terviseassamblee, Inimõiguste Nõukogu, kestliku arengu kõrgetasemeline poliitiline foorum);	Käimasolev meede	Euroopa välisteenistus Eesistujariik Liikmesriigid Komisjon Nõukogu Nõukogu töörühm (HDG)	— Üldine näitaja 13 — ELi nimel tehtud avalduste arv CNDs ja ÜRO muudel foorumitel — ELi ühiste seisukohtade arv, mida teised piirkonnad ja rahvusvahelised organid on toetanud — ELi ühiste seisukohtade arv CND otsuste kohta seoses ainete lisamisega — CND otsuste tulemus seoses ainete lisamisega	EEASi aruanded Lähenemisnäitaja 2019. aasta läbivaatamise tulemus Aastaruanded aastatuhande arengueesmärkide kohta

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	c) ÜRO Peaassambleel ning CNDs väljendavate ELi ühiste seisukohtade ja ühiste resolutsioonide ettevalmistamine, kooskõlastamine ja vastuvõtmine, sealhulgas seoses ainete lisamisega, ning selle tagamine, et EL väljendaks end seal ja muudel rahvusvahelistel foorumitel selgelt ja ühehäälselt; d) ÜRO peaassamblee 2016. aasta erakorralise istungjärgu lõppdokumendi soovitude täitmise edendamine ja jälgimine; tegemist on olulise lähtedokumendiga rahvusvahelise uimastipoliitika alaste arutelude pidamiseks kõigil asjaomastel foorumitel e) CND 62. istungjärgul toimuv ministrite kohtumine 2019. aastal Viinis ning f) kodanikuühiskonna ja teadusringkondade sisukas kaasamine läbivaatamisprotsessi			— ÜROs (sh CNDs) ELi resolutsioonide eduka vastuvõtmise tase — ELi poliitika tulemuslik edendamine ÜROs, sh CNDs — ELi ühise seisukoha vastuvõtmine 2019. aasta läbivaatamisprotsessi kohta; ELi panus 2019. aasta protsessi üksikasjade väljatöötamisse CND poolt — ELi ühise seisukoha elluviimine pärast ÜRO peaassamblee erakorralise istungjärgu protsessi — ÜRO poliitilise avalduse ja tegevuskava (mis on suunatud integreeritud ja tasakaalustatud strateegia väljatöötamisele ülemaailmse narkoprobleemiga võitlemiseks) 2019. aasta läbivaatamise tulemused — Edusammud narkootikumidega seotud aastatuhande arengueesmärkide täitmisel	

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	43. Tugevdada partnerlust UNODCga, WHO UNAIDSiga ja teiste asjaomaste ÜRO asutustega, rahvusvaheliste ja piirkondlike organite ja organisatsioonidega ning algatustega (nagu Euroopa Nõukogu ja Pariisi pakti algatus)	Käimasolev meede	Nõukogu Euroopa välis teenistus Komisjon Eesistujariik Nõukogu töörühm (HDG) EMCDDA	— Üldised näitajad 13, 15 — ELi ning asjaomaste rahvusvaheliste ja piirkondlike organite ja organisatsioonide vaheliste teabevahetuste ja tegevuste ning algatuste arv — Asjaomaste organitega loodud partnerluse tulemuslikkus	Liikmesriikide, Euroopa välis teenistuse ja komisjoni aruanded
12. Toetada sihtotstarbelise abi ja järelevalve teel ühinevate riikide, kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide tegevust ELi narkootikumidealase <i>acquis</i> 'ga kohanemisel ja selle ülevõtmisel	44. Pakkuda sihtotstarbelist tehnilist abi ning vajaduse korral muud abi ja toetust ühinevatele riikidele, kandidaatriikidele ja potentsiaalsetele kandidaatriikidele, et hõlbustada nende kohanemist ELi narkootikumidealase <i>acquis</i> 'ga ja selle ülevõtmist	Käimasolev meede	Komisjon Liikmesriigid EMCDDA Europol Eurojust Frontex Euroopa välis teenistus	— Üldine näitaja 15 — ELi <i>acquis</i> ' järgimise edenemine kõnealustes riikides — Lõpuleviidud projektide arv ja kvaliteet — Riiklike narkostrategiatega ja riiklike narkootikumidealase koordineerimise struktuuride loomine	EMCDDA aruanded Ühinevate riikide, kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide aruanded

5. Teave, teadusuuringud, seire ja hindamine

Panustada sellesse, et paremini mõistetak스 uimastiküsimuse kõiki aspekte ja meetmete mõju, et luua poliitikatele ja meetmetele usaldusväärne ja terviklik tõendus põhi

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
13. Tagada piisavad investeeringud teadusuuringutesse, andmete kogumisse, seiresse, hindamisse ja teabevahetusse uimastite nähtuse kõikides aspektides	45. Edendada ELi tasandil narkoalaste mitut valdkonda hõlmavate teadusuuringute ja uurimuste asjakohast rahastamist muu hulgas ELi seonduvate rahastamisprogrammide (2014–2020) kaudu	2017–2020	Liikmesriigid Komisjon	— Eri programmidele ja projektidele ette nähtud ELi rahastamisvahendite maht ja liik	Komisjon Aruandlus iga-aastase teadusuuringutealase dialoogi raames

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	46. Tagada, et ELi toetatud projektid a) võtavad arvesse ELi narkostrategia ja narkootikumidealase tegevuskava prioriteete; b) võtavad arvesse puudujääke poliitika väljatöötamises; c) annavad selge lisaväärtuse ning tagavad ühtsuse ja koostoime ning d) hoiavad ära kattuvuse muudes programmides ja organites tehtavate teadusuuringutega; e) võtavad arvesse käitumisalaste teadusuuringute ja neuroteaduste tähtsust ⁽¹⁾ f) sisaldavad selgeid näitajaid nende mõju mõõtmiseks	2017–2020	Komisjon EMCDDA	— ELi narkostrategia ja narkootikumidealase tegevuskava prioriteetide lisamine ELi rahastatud narkoalaste teadusuuringute rahastamise ja hindamise kriteeriumidesse — ELi rahastatud narkoalaste teadusuuringutega seoses antud teadusstipendiumide ja sõlmitud lepingute arv, mõju, vastastikune täiendavus ja väärtus — Mõjukates eelretsenseeritud teadusväljaannetes avaldatud ELi rahastatud narkoalaste artiklite ja uuringuaruannete arv — Iga-aastane arutelu HDGs ELi poolt rahastatud narkootikumidealaste teadusuuringute projektide üle, sealhulgas EMCDDA teaduskomitee soovitusel teadusuuringute prioriteetide kohta	Uuringuprojektide aruanded EMCDDA teaduskomitee soovitusel teadusuuringute prioriteetide kohta <i>Science Citation Index</i> ja samalaadsed bibliomeetrilised vahendid ERANIDI poolt välja töötatud strateegilised teadusuuringute tegevuskavad
	47. Edendada poliitikate ja sekkumiste tõendus põhinevat hindamist riiklikul, ELi ja rahvusvahelisel tasandil	2017-2020	Komisjon Liikmesriigid EMCDDA	— Üldine näitaja 14 — EMCDDA juhend riiklike protsesside toetuseks kasutatud hindamise kohta — Sihtotstarbeliste uurimuste tegemine ELi ja rahvusvaheliste uimastipoliitikate tulemuslikkuse ja mõju kohta	EMCDDA aruanded/ Reitoxi teabevõrgu riiklikud aruanded

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	48. Jagada teavet ja analüüsida tõhusamalt (sealhulgas teabeallikaid kaardistades) seoseid uimastikaubanduse ja: a) terroristlike rühmituste või terroristliku tegevuse rahastamise vahel, sealhulgas igasuguse kattuvuse kohta uimastite tootmise ja nendega kauplemise piirkondade ja konfliktipiirkondade vahel; ELis asuvate terrorirühmituste ebaseaduslikust tegevusest, sealhulgas uimastikaubandusest saadud tuludest rahastamise vahel; b) rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise vahel (luues koostoime ELi tegevuskavaga rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamiseks (2015–2020), milles nähakse ette inimeste ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja muude kuritegude (näiteks uimastikaubanduse) vahelisi seoseid käsitlevad uuringud ja riskianalüüsid), sealhulgas: — Keskendumine haavatavatele rändajatele ja nende võimalikule kasutamisele uimastikaubanduse eesmärgil ja/või uimastite lõppkasutajatenä, eelkõige alaealistele ja naistele. — Igasuguse kattuvuse uurimine uimastikaubanduse ja rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamisega tegelevate kuritegelike rühmituste, tegutsemisviiside ja marsruutide vahel.	2017–2020	Liikmesriigid Komisjon inimkaubandusevastase võitluse koordinaator EMCDDA Europol Frontex FRA EIGE Nõukogu töörühm (COSI COTER TWP HLWG)	— Mil määral on paranenud arusaamine võimalikest seostest uimastikaubanduse ja järgmise vahel: — terrorismi rahastamine — rändajate ebaseaduslik üle piiri toimetamine — inimkaubandus — ELi ja riikide panused (neid küsimusi käsitlevad aruanded, uuringud ja artiklid)	Liikmesriikide aruanded Komisjoni aruanded ELi ametite aruanded (EMCDDA, Europol Frontex ja FRA oma korrapärase aruandluse raames EIGE oma korrapärase aruandluse raames FATFi riskihinnangud

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	c) inimkaubanduse vahel, luues koostoi- me inimkaubandust käsitleva ELi õigus- ja poliitilise raamistikuga, seal- hulgas inimkaubanduse kaotamist käsitleva ELi strateegiaga aastateks 2012–2016				
14. Jätkata võrgustumist ja koos- tööd ning arendada suutlikkust ELi teabeinfrastruktuuris, mis hõlmab narkootikumidega (eeskätt ebasea- duslike narkootikumidega) seotud teavet, teadusuuringuid, seiret ja hindamist	49. Koostöös asjaomaste pooltega teha jätkuvalt terviklikke analüüse järgmistel teemadel: a) ELi olukord narkootikumide valdkonnas; b) narkootikumide tarvitamise dünaamika elanikkonnas üldiselt ja sihtrühmades c) narkootikumide tarvitamisele reageerimine ja õigeaegselt esitada ajakohastatud teavet EMCDDA poolt ELi 2017. aasta kanepit käsitlevate õigusaktide ülevaate kohta ning jätkuvalt jälgida liikmesriikide ja kolman- date riikide kanepit käsitlevaid õigusakte ning anda nende kohta aru	Käimasolev meede	EMCDDA Europol Liikmesriigid Komisjon	— Üldised näitajad 1–15 — Teadmusbaasis praegu esinevate puu- dujääkide kindlaksmääramine ja ELi tasandi raamistiku väljatöötamine praeguste andmekogude põhjal tehtavate analüüside maksimeerimiseks — Narkootikumidega seotud olukorra ülevaadete ja temaatiliste analüüside arv	EMCDDA aruanded Liikmesriikide aruanded Kodanikuühiskonna uimastifoorum Komisjon

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	50. Tõhustada uimastiküsimusega tegelevate isikute tõenduspõhist koolitamist	2017–2020	Liikmesriigid EMCDDA CEPOL	— Narkootikumide nõudluse ja pakku-mise vähendamise aspektides töötajate koolitamise algatuste arv liikmesriikide ja ELi tasandil — Selliste elluviidud algatuste arv, mis käsitlevad töötajate koolitamist seoses narkootikumide nõudluse ja pakku-mise vähendamise valdkonna andmete kogumise ja aruandlusega liikmesriikide ja ELi tasandil	Liikmesriikide aruanded CEPOLi aastaaruanne EMCDDA aruanded/ Reitoxi teabevõrgu riiklikud aruanded
	51. Tõhustada andmete kogumist, uurimist, analüüsimist ja aruandlust järgmistes valdkondades: a) narkootikumide nõudluse vähendamist; b) narkootikumide pakku-mise vähendamine; c) uued suundumused, nagu mitme narkootikumi segatarvitamine ja psühhoaktiivsete ravimite väärarvitamine, mis ohustab tervist ja turvalisust; d) narkootikumide tarvitamisega seotud, vere kaudu levivad nakkushaigused (nagu, kuid mitte ainult, HIV ja viirushepatiit ning sugulisel teel levivad haigused ja tuberkuloos); e) haigestumine narkootikumide tarvitamisega kaasnevatesse psühhiaatrilistesse ja füüsilistesse haigustesse	Käimasolev meede	Liikmesriigid Komisjon EMCDDA Europol ECDC Euroopa Ravimiamet (EMA)	— Narkootikumide pakku-mise ja nõudluse vähendamise tõenduspõhiste ja teaduslikult põhjendatud näitajate kättesaadavuse ja rakendamise suurenemine — Liikmesriikide tasandil algatatud uute teadusuuringute ulatus seoses uute suundumustega, nagu mitme narkootikumi segatarvitamine ja psühhoaktiivsete ravimite väärarvitamine; narkootikumide tarvitamisega seotud, vere kaudu levivad nakkushaigused (nagu, kuid mitte ainult, HIV ja viirushepatiit ning sugulisel teel levivad haigused ja tuberkuloos); haigestumus narkootikumide tarvitamisega kaasnevatesse psühhiaatrilistesse ja füüsilistesse haigustesse ning muud seaduslike ja ebaseaduslike ainetega seotud probleemid ja tagajärjed	EMCDDA aruanded Euroopa Ravimiameti aruanded Liikmesriikide aruanded Ühtlustatud andmete aruanded ELi organitelt, sh EMCDDA-lt EU SOCTA

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	f) kinnipeetavate uimastiprobleemid ning narkootikumide nõudluse vähendamise sekkumiste ja teenuste kättesaadavus ja ulatus vanglates ning g) muud ebaseaduslike ainetega ja mitme narkootikumi segatarvitamisega (ebaseaduslike ja seaduslike ainete, sh psühhoaktiivsete ravimite, alkoholi ja tubaka koostarvitamine) seotud probleemid ja tagajärjed h) uimastipoliitika vastavus rahvusvaheliste inimõiguste standarditele ja põhimõtetele			— ELi hõlmava uuringu elluviimine, mis käsitleb narkootikumidega seotud kogukondade hirmutamist, selle mõju enim puudutatud üksikisikutele, peredele ja kogukondadele ning tulemuslikku reageerimist sellele — Kinnipeetavate uimastiprobleemide tõenduspõhiste ja teaduslikult põhjendatud näitajate kasutuselevõtmine	
	52. Parandada suutlikkust avastada ja hinnata uute psühhoaktiivsete ainete esilekerkimist ja tarvitamist ning sellele reageerida, samuti jälgida, millises ulatuses need uued ained mõjutavad kasutajate arvu ja profiili	Käimasolev meede	Komisjon Liikmesriigid EMCDDA Europol	— Üldine näitaja 6 — Selliste uute epidemioloogiliste, farmakoloogiliste ja toksikoloogiliste teadusuuringute ulatus, mis on algatatud uute psühhoaktiivsete ainete suhtes ning mida toetatakse liikmesriikide ja ELi teadusuuringute programmidega — Teabe, parimate tavade ja jälitusandmete vahetamise ulatus — Toksikoloogialaborite ja teadusuuringute instituutide poolt uute psühhoaktiivsete ainete toksikoloogiliste ja terviseandmete jagamise ulatus	EMCDDA aruanded/ Reitoxi teabevõrgu riiklikud aruanded EMCDDA ja Europoli rakendamisaruanne Laborite ja teadusuuringute instituutide aruanded

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
	53. Tugevdada jõupingutusi kriminalistikaandmete jagamiseks, sh toetada uute psühhoaktiivsete ainete kindlakstegemist, laborite võrdlusstandardeid uute psühhoaktiivsete ainete kohta ja uute psühhoaktiivsete ainete kindlakstegemise ühiste meetodite väljatöötamist, edendades koostööd komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskusega ja selliste olemasolevate võrgustike kaudu nagu kriminalistikainstituutide Euroopa võrgustiku narkootikumide töörühm vastavalt justiits- ja siseküsimuste nõukogu järeldestele, mis käsitlevad Euroopa kriminalistika visiooni 2020. aastaks, ja Euroopa tollilaborite võrgustik	2017–2020	Komisjon Liikmesriigid EMCDDA	— Üldine näitaja 15 — Uusi psühhoaktiivseid aineid käsitlevate kriminalistikaandmete jagamise ulatus, uute psühhoaktiivsete ainete kindlakstegemise toetamine — Kriminalistikalaborite, tollilaborite ja instituutide lihtne juurdepääs laborite võrdlusstandarditele — Uute psühhoaktiivsete ainete kindlakstegemise ühiste meetodite väljatöötamisel tehtud edusammud	EMCDDA/Europoli aruanded Komisjoni aruanded
	54. Parandada ja suurendada liikmesriikide ja ELi tasandil a) narkootikumide tarbimisharjumuste muutuste ja b) narkootikumidega seotud epideemiliste haiguspuhangute avastamise ja hindamise ning neile reageerimise suutlikkust	Käimasolev meede	Liikmesriigid EMCDDA ECDC	— Uute narkootikumidega seotud väljatöötatud ja rakendatud rahvatervise algatuste arv ja tulemuslikkus — Narkootikumide tarbimise või epideemiliste haiguspuhangute arvessevõtmiseks kohandatud olemasolevate meetmete ja algatuste arv ja tulemuslikkus — Varajase hoiatamise aruannete, riskihindamise ja hoiatusteadete arv ning mõju	Varajase hoiatamise süsteemi aruanded EMCDDA aruanded/ Reitoxi teabevõrgu riiklikud aruanded Euroopa Raviameti aruanded

Eesmärk	Meede	Ajakava	Vastutav pool	Näitaja(d)	Andmete kogumise/ hindamise mehhanismid
15. Tõhustada seire, teadusuuringute ja hindamiste tulemuste levitamist ELi ja riikide tasandil	55. Liikmesriigid peaksid jätkuvalt toetama ELi jõupingutusi seire ja teabevahetuse valdkonnas, sealhulgas koostööd Reitoxi riiklike koordinatsioonikeskustega ja neile piisavat toetuse andmist a) Korraldada üleeuroopalisi üritusi, mille eesmärk on/edastada ja levitada teadmisi alates teadusringkondadest kuni poliitikute ja spetsialistideni	Käimasolev meede	Liikmesriigid EMCDDA Komisjon	— ELi rahastatud uuringute avatud juurdepääsuga tulemuste levitamine — Mil määral Reitoxi riiklike koordinatsioonikeskuste rahastamine ja muud vahendid vastavad vajadustele — Reitoxi riiklike koordinatsioonikeskuste teabe levitamise algatuste arv ja tulemuslikkus — Korraldatud ELi ürituste arv, mille raames on edastatud ja levitatud teadmisi alates teadusringkondadest kuni poliitikute ja spetsialistideni	Teabe levitamine internetis, sh keskkondades OpenAire, Cordis EMCDDA veebisait EMCDDA aruanded/ Reitoxi teabevõrgu riiklikud aruanded

(¹) Programmi „Horisont 2020“ (2014–2020) raames on juba eraldatud ligikaudu 27 miljonit eurot projektidele, mis käsitlevad uimastisõltuvust ja hõlmavad käitumisalaseid teadusuuringuid ja neuroteadust.

I LISA

ELi narkootikumidealase tegevuskava (2017–2020) ⁽¹⁾ 15 üldist näitajat

1. Narkootikumide tarvitamine narkootikumide ja vanuserühmade lõikes (protsendina elanikkonnast): isikud, kes tarvitavad narkootikume praegu (viimase kuu aja jooksul), tarvitasid narkootikume hiljuti (viimase aasta jooksul) ja on kunagi narkootikume tarvitanud (kogu elu jooksul) (EMCDDA: rahvastiku-uuring)
2. Probleemse narkootikumide tarvitamise ja süstitavate narkootikumide tarvitamise leviku hinnangulised suundumused (EMCDDA: probleemne narkootikumide tarvitamine)
3. Narkootikumide tarvitamisest põhjustatud surmajuhtumite ja narkomaanide suremuse suundumused (kooskõlas riiklike määratlustega) (EMCDDA: narkootikumidega seotud surmajuhtumid)
4. Narkootikumide tarvitamisega seotud nakkushaiguste (sh HIV ja viirushepatiit, sugulisel teel levivad haigused ja tuberkuloos) levik ja esinemissagedus süstivate narkomaanide seas (EMCDDA: narkootikumidega seotud nakkushaigused)
5. Suundumused ebaseaduslike narkootikumide esmakordse tarvitamise vanuses (koolides läbiviidav alkoholi ja uimastite Euroopa uurimisprojekt (ESPAD), kooliealiste laste tervisekäitumine (HBSC) ja elanikkonna narkootikumide tarvitamise uuring (EMCDDA: peamine epidemioloogiline näitaja))
6. Suundumused narkoraviga alustavate inimeste arvus (EMCDDA: ravinõudlus) ja narkoravil olevate inimeste hinnangulises koguarvus (EMCDDA: ravinõudlus ning tervise- ja sotsiaalne mõju)
7. Suundumused konfiskeeritud ebaseaduslike narkootikumide arvus ja kogustes (EMCDDA: narkootikumide konfiskeerimised: kanep, sh kanepitaim, heroiin, kokaiin, crack-kokaiin, amfetamiin, metamfetamiin, ecstasy, LSD ja muud ained)
8. Suundumused ebaseaduslike narkootikumide jaehinnas ja puhtuses (EMCDDA: hind ja puhtus: kanep, sh kanepitaim, heroiin, kokaiin, crack-kokaiin, amfetamiin, metamfetamiin, ecstasy, LSD, muud ained ja narkootikumide tablettide koostis)
9. Suundumused narkootikumidega seotud õigusrikkumiste esmakordsete protokollide arvus narkootikumide ja rikumiste liigi lõikes (pakkumine vs. tarvitamine/omamine) (EMCDDA: narkootikumidega seotud õigusrikkumised)
10. Narkootikumide tarvitamise levik kinnipeetavate seas (EMCDDA: narkootikumide tarvitamine vanglates)
11. Ennetustöö, kahju vähendamise, sotsiaalse integratsiooni ja ravi valdkonnas teenuste ja sekkumiste kättesaadavuse, hõlmavuse ja kvaliteedi hindamine (EMCDDA: tervise- ja sotsiaalne mõju) (EMCDDA: tervise- ja sotsiaalne mõju)
12. Tõendus põhised sekkumised ennetustöö, ravi, sotsiaalse integratsiooni ja taastumise valdkonnas ning nende oodatav mõju narkootikumide tarvitamise levikule ja probleemsele narkootikumide tarvitamisele (EMCDDA: parimate tavade portaal)
13. Tugev dialoog ja koostöö narkootikumidega seotud valdkonnas muude piirkondade, kolmandate riikide, rahvusvaheliste organisatsioonide ja muude pooltega (EEASi aruanded)
14. Muutused ELi liikmesriikide riigisisestes narkostrategiates, hinnangutes, õigusaktides, koordineerimismehhanismides ja riiklike kulutuste prognoosides (EMCDDA)
15. Uusi psühhoaktiivseid aineid käsitlev varajase hoiatamise süsteem (EMCDDA/Europol) ja uusi psühhoaktiivseid aineid käsitlev riskihindamine (EMCDDA)

⁽¹⁾ Need näitajad põhinevad olemasolevatel aruandlussüsteemidel, mis olid olemas enne praegust ELi narkostrategiat ja tegevuskava, kuid mis pakuvad kõige ulatuslikumat kogumit ELi tasandi vahenditest eesmärkide järelevalve ja hindamise toetamiseks.

II LISA

Kasutatud akronüümid

CCWP	Euroopa Liidu Nõukogu tollikoostöö töörühm
CELAC	<i>Comunidad de Estados Latinoamericanos y Caribeños</i> (Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühendus)
CEPOL	Euroopa Politseikolledž
CND	ÜRO narkootikumide komisjon
COAFR	Euroopa Liidu Nõukogu Aafrika töörühm
COASI	Euroopa Liidu Nõukogu Aasia ja Okeania töörühm
COEST	Euroopa Liidu Nõukogu Ida-Euroopa ja Kesk-Aasia töörühm
COHOM	Euroopa Liidu Nõukogu inimõiguste töörühm
COLAC	Euroopa Liidu Nõukogu Ladina-Ameerika töörühm
COM	Euroopa Komisjon
CONUN	Euroopa Liidu Nõukogu ÜRO töörühm
COSCE	Euroopa Liidu Nõukogu OSCE ja Euroopa Nõukogu töörühm
COSI	Euroopa Liidu Nõukogu sisejulgeolekualase operatiivkoostöö alaline komitee
COTRA	Euroopa Liidu Nõukogu transatlantiliste suhete töörühm (Kanada ja USA)
Nõukogu töörühm	Nõukogu töörühm
COTER	Euroopa Liidu Nõukogu terrorismi töörühm (rahvusvahelised aspektid)
COWEB	Euroopa Liidu Nõukogu Lääne-Balkani piirkonna töörühm
CUG	Euroopa Liidu Nõukogu tolliliidu töörühm
DROIPEN	Euroopa Liidu Nõukogu kriminaalõiguse töörühm
ECDC	Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus
EEAS	Euroopa välisteenistus
EMA	Euroopa Ravimiamet
EMCDDA	Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus
EMPACTi	Kuritegevusega seotud ohte käsitlev valdkondadevaheline Euroopa platvorm
ENFSI	Kohtuekspertiisi instituutide Euroopa võrgustik
ERA-net	Euroopa teadusruumi võrgustik
ERANID	Euroopa teadusruumi ebaseaduslike uimastite vastu võitlemise võrgustik
ESPAD	Koolides läbiviidav alkoholi ja uimastite Euroopa uurimisprojekt
EL	Euroopa Liit
Eurojust	Euroopa Õiguslase Koostöö Üksus
EUROPOL	Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet
EU SOCTA	ELi raske ja organiseeritud kuritegevuse ohu hindamine
Frontex	Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur

HBSC	Kooliealiste laste tervisekäitumist käsitlev uuring
HCV	C-hepatiidi viirus
HDG	Euroopa Liidu Nõukogu horisontaalne narkootikumide töörühm
HIV	Inimese immuunpuudulikkuse viirus
HLWG	Euroopa Liidu Nõukogu kõrgetasemeline varjupaiga ja rände töörühm
INCB	Rahvusvaheline Narkootikumide Kontrollinõukogu (ÜRO)
JSK	Justiits- ja siseküsimused
LGBTI	Lesbid, geid, biseksuaalid, trans- ja intersoolised inimesed
LSD	Lüsergiinhappedietüülamiid
MAOC (N)	Merenduse Valdkonna Analüüside ja Operatsioonide Keskus
MASP	Mitmeaastased strateegiakavad (Europol)
MOU	Vastastikuse mõistmise memorandum
MS	Liikmesriigid
NPS	Uued psühhoaktiivsed ained
PEN	UNODC/INCB poolt välja töötatud ekspordieelse teavitamise veebipõhine süsteem
PICS	Lähteainete juhtumitest teavitamise süsteem
Eesistujariik	Rotatsiooni korras vahetuv Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariik
Eesistujariikide kolmik	Euroopa Liidu Nõukogu kolme järjestikuse eesistujariigi rühm
Reitox	<i>Réseau Européen d'Information sur les Drogues et les Toxicomanies</i> (Narkootikumide ja Narkomaania Euroopa Teabevõrk)
SOCTA	Raske ja organiseeritud kuritegevuse ohu hindamine
TWP	Euroopa Liidu Nõukogu terrorismi töörühm
ÜRO	Ühinenud Rahvaste Organisatsioon
UNAIDS	ÜRO HIV- ja AIDSi-vastane ühisprogramm
UNGASS	ÜRO Peaassamblee erakorraline istungjärk
UNODC	ÜRO uimastite ja kuritegevuse vastu võitlemise büroo
UNDP	ÜRO arenguprogramm.
WHO	Maailma Terviseorganisatsioon (ÜRO)